

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 126. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Péntek, 1936. június 5.

Ma éjszaka megalakult a Léon Blum-kormány

Magyar szó a bucaresti-i rádióban

Irta: Hegedüs Nándor

Mindenképpen indokolt az a kívánság, hogy a román rádió adjon végre magyar előadásokat is. Az már régóta ismeretes, hogy a csehszlovákiai, pozsonyi és kassai rádió állandósította a magyar beszédet és nemcsak híreket, hanem irodalmi és ismeretterjesztő előadásokat is nyújt. De mi több: most már Jugoszlávia is elhatározta, hogy magyarnyelvű előadásokkal színesíti a rádiót.

Ebben a rovatban mi már nem egyszer foglalkoztunk a román rádióval. Kifogásoltuk, hogy Hodós ur, a rádió igazgatója egyben főszerkesztője volt a Goga-féle Tara Noastrának. Segítettek rajta a diván-kidobás módján: vagyis Hodós ur lemondott a Tara Noastrá szerkesztéséről. Sokkal okosabb lett volna, ha a rádió vezetéséről mondott volna le. Mert a román sajtóban azóta is sok panasz hangzik fel, hogy a rádió egyoldalú politikai tendenciákat szolgál.

Külföldi példákkal ecseteltük, hogy a rádió nem lehet egy párt vagy egy világnézet eszköze, hanem benne a törvényes keretek között a propagandát szabaddá kell tenni. Az angol B. C. C. (Broad-Casting Corporation), vagyis a rádiótársaság megalakítása után a parlament minden pártja kivétel nélkül, tehát maga a kormánypárt is, határozottan állást foglalt az ellen, hogy a rádiót kormányvezetés és ellenőrzés alá helyezték, mert ebben a szellemi szabadság korlátozását látták, hanem független tényezőkből álló bizottságot szerveztek, amelynek éppen úgy tagja a canterbury-i érsek, mint H. G. Wells. Választások alkalmával szó sem lehet arról, hogy csupán a kormány használja, hanem megfelelő beosztással minden párt rendelkezésére áll. A demokráciának vannak ilyen gyengeségei. Brüning kormányja is megengedte a legutolsó szabad német választáson, hogy Hitler is beszéljen a rádión, hogy aztán Hitler pár hét múlva Brüninggel is alaposan elbánjon. Nálunk is a rádió nem a jobboldaltól félti a rádió erejét, hanem éppen a demokrata pártoktól. Én például Tătărescu miniszterelnök múltkori ploesti-i beszédét a rádión hallgattam. Igen szerettem volna most vasárnap hallgatni Mihalache bucaresti-i beszédét is, de hiába csavargattam a rádiót, nem volt hallandó nekem a legnagyobb ellenzéki párt beszédét továbbítani.

De nézetünk szerint a rádió nem lehet egyetlen kultúra szolgálatának az instrumentuma sem. Sőt nem lehet egyetlen vallás propagátója sem. Nem indokolt, hogy a magyar rádióelőfizetőknek ne legyen alkalmuk arra, hogy saját istentiszteletüket is hallják. Miért nem lehet például a magyar katolikusoknak lehetővé tenni, hogy hallhassák vasárnap az új alba-iulia-i püspök beiktatásának egész lepergését? Nem indokolt tehát az sem, hogy a rádió csupán román nyelven szólaljon meg és a kisebbségi népeket kizárja a rádió áldásainak hasznából és élvezetéből. Gyakorta hallani a panaszt, hogy nálunk a magyarok mindig a budapesti rádiót fogják. Elvégre rádiót hallgatni: ehhez tökéletes nyelvtudás kell.

Kinos helyzetet teremtett Londonban a négy diplomáciai tevékenysége

Diplomáciai fogadtatást rendez Haile Szelasszié — A Népszövetség dezavualása, vagy az olasz győzelmek elismerése felett kell dönteni

Talán még a világtörténelemben olyan fónak helyzet nem állott elő, mint az, amit a négy londoni tartózkodása és diplomáciai tevékenysége teremtett. A londoni abesszin követség vasárnap hivatalos fogadtatást rendez és erre meghívta a londoni diplomáciai testületet, kivéve az olasz nagykövetet. A meghívók, amelyek már a tegnap reggeli órákban megérkeztek a címzetekhez, általános meglepetést keltettek. A diplomáciai testület igen kényes helyzet előtt áll, arravaló tekintettel, hogy a fogadtatáson a négy, mint Abesszinia császára jelenik meg. A Népszövetség még ma is Abesszinia császárának tekinti a négyt, ezzel szemben az olasz kormány tudvalegőleg már elfogadta a törvényt, amely szerint a négy elveszítette trónját és Abesszinia császára Viktor Emánuel olasz király, Abesszinia alkirálya pedig Badoglio tábornagy lettek. Diplomáciai körökben hangsúlyozzák, hogy

a fogadtatásra el nem menni egyértelmű volna a Népszövetség dezavualásával, elmenni viszont azt jelentené, hogy nem ismerik el az olasz kormány által hozott törvényeket.

A négynek ez a sakkhuzása kétségtelenül siettetni fogja az olasz-abesszin viszály ügyében a döntést. Valószínűnek tartják, hogy a négy csupán azért rendeztetni a vasárnap

hivatalos fogadtatást, hogy tájékozódjék a népszövetségi államok felfogását illetően. A londoni Star értesülése szerint a meghívó az angol külügyi hivatalban is megütközést keltett, annál is inkább, mert tekintettel arra, hogy Anglia a négyt, mint Abesszinia uralkodóját tekinti vendégül, a meghívást nem lehet visszautasítani.

Genfi jelentés szerint a svájci kormány tegnap foglalkozott a négy személyével. Az abesszin császárnak ugyanis Svájcban villája van és lehetséges, hogy ott kíván majd letelepedni. A svájci kormány úgy határozott, hogy megadja a letelepedési engedélyt a négynek, ha kötelezi magát, hogy semmiféle politikai tevékenységben nem vesz részt.

Abesszinia volt császára titkárja utján az öt felkereső újságírók előtt a következő nyilatkozatot olvastatta fel:

A támadó hatalom seregei benyomultak országomba, elpusztították békés alattvalóim házáit és megtizedelték a népet, amely még védekezni sem tudott. A Népszövetség, amely a világháború kinszenvedéseit van hivatva elhárítani, nem szünhet meg, mert különben ismét a háborús szellem uralkodna a világon és az erőszak megdöntené a jogot.

A Havas-iroda római értesülése szerint Olaszország a népszövetségi tanács összehi-

Szerény magam értem a román nyelvet és nagy elismeréssel vagyok a bucaresti-i bemondó-kisasszony igen tiszta és üde beszéde iránt (talán egyetlen rádióknak sincs ekkora szerencséje a bemondó nagyszerű képességgel tekintetében), de azért mégis csak mérsékelt arányban tudom élvezni a román rádiót, mert egy-egy szó elröppen mégis, egy-egy árnyalat nem elég tiszta és így a bemondás számomra sokat veszít értékéből. Miként lehet elkívánni tehát sokkal fogyatékosabb nyelvtudásu magyar embertől, hogy Budapest helyett Bucaresti-t kapcsolja be magának? Ehhez okvetlenül szükséges volna, hogy a magyarnyelvű hirdetéseket rendszeresítse. Bámulatos, hogy ennek a politikai lehetőségét még nem ismerték fel és nem látták be, hogy a merev nacionalista viselkedésnél sokkal többre mennének, ha magyarnyelvű előadásokkal igyekeznének a magyar publikumhoz közelebb férközni. De természetesen nem elegendő, ha sablonosokat közvetítenek a számunkra, hanem szükség volna rá, hogy értékes magyar előadásokkal, felolvasásokkal, kulturműzsmatokkal iparkodjanak a magyar embereket megnyerni a bucaresti-i rádióknak.

Mindennek több alapvető feltétele van. Az egyik, hogy a magyar hír-leadást magyar em-

ber csinálja. A másik az, hogy a rádió hiranyagát tapintatosan és okosan kell megválogatni, anélkül, hogy azokban bárminő sértés, provokáció, vagy éppen támadás foglaltatnék. Mert soha sem szabad elfelejteni, hogy a rádióra előfizetni muszáj, de a bekapcsoláskor már mindenki azt az állomást választja ki, ami neki tetszik. Természetes, hogy miután a románial magyarságot közelről érdeklik a romániai események és hírek, szívesen fogja meghallgatni, ha azoknak a leadási módja számol a hallgatóság érzelmeivel és érzékenységével. A kultúrelőadásokat pedig olyan írőkkel kell tartani, akik a magyarság szívéhez közelállanak, akik a magyar kisebbség szeretetében és megbecsülésében fűrődnek. Ha a rádió azzal kísérletezne, hogy kormányhatóságilag, vagy éppen közrendőrileg támogatott írók, vagy szerkesztők üljenek a mikrofon elé és Nyirő József, Tamási Áron, Tabéry Géza, Ligeti Ernő, Molter Károly helyett félhivatalosan akreditált, szabad vasuti jegyekkel alimentált, vagy más szolgálmányokkal becézett rittekekkel, akik a magyar közönség számára értéket nem jelentenek, sőt ellenkezőleg, a magyar közönség nevéük hallatára is betömi füleit, mondom, ha ilyen alakokkal operálnának, akkor jobb el sem kezdett.

vásával kapcsolatban, minden eshetőségre felkészült. Az anyaországban 32 hadosztályt mozgósítottak, míg Kelet-Afrikában 17 hadosztályt új hadianyaggal szereltek fel, összesen tehát 49 hadosztály áll teljes hadikészültségben.

Kairói jelentés szerint a Szezi-csatornán áthaladó Palermo nevű olasz szállítógőzösen nagymennyiségű tüzérségi munició felrobbant és a tehergőz fedélzetét átszakította. A súlyosan sérült olasz hajót egy hadihajó vette kötélre és vontatta el a legközelebbi olasz kikötőig. Azt még nem lehet tudni, hogy a robbanás hány emberéletet követelt. Állítólag huszonöt matróz, gépész és tengerészkatona esett áldozatul a katasztrófának.

Washingtoni értesítés szerint az argentinai kormány átiratot intézett az Egyesült-Államokhoz, amelyben kérte, hogy támogassa az argentinai kormányt a Népszövetséghez benyújtott beadványát, amelyben a szankciók azonnali megszüntetését kérte.

Az Egyesült-Államok kormánya tegnap úgy döntött a kérelemmel kapcsolatban, hogy nem foglalkozik érdemben az ügyvel, mert az Unió nem akar európai ügyekbe avatkozni és mert nem találja az időpontot arra illetékesnek.

Grandi és Eden tárgyalásai

Az angol közvélemény nagy figyelemmel kíséri Grandi londoni olasz nagykövet és Eden angol külügyminiszter tárgyalásait. A múlt héten megkezdett megbeszélések folytatásaképp Grandi tegnap ismét megjelent a Foreign Officeban és hosszabb megbeszélést folytatott Edennel. Ezzel egyidejűleg Rómában Suvich külügyi államtitkár és a római angol követ között kezdődtek tárgyalások.

Grandi olasz nagykövet tegnapi megbeszélése Eden angol külügyminiszterrel, egy lépéssel előbbre vitte az angol-olasz eszmecsere gondolatát. A megtorló intézkedések további alkalmazása, valamint az olasz csapatok abessziniai hódításának ügye a Népszövetségre tartozik, de mint a tegnapi tanácskozáson leszögezték, a két kormány azért közvetlen tárgyalásokat is folytathat, még pedig az őket közvetlenül érintő kérdésekről, mint amilyenek a Földközi-tengeri probléma és a meghódított abesszin terület angol érdekeinek ügye. Nem lehetetlen tehát, hogy a tárgyalások e két kérdésben hamarosan megindulnak Londonban, vagy esetleg Rómában.

Londonból jelentik: Eden angol kül-

ügyminiszter és Benes, a csehszlovák köztársaság elnöke megbeszélést folytattak Avenol népszövetségi főtitkárral és megállapodtak abban, hogyha előre nem látható körülmények nem jönnek közbe, akkor

a Népszövetség közgyűlését június 29-ére hívják össze.

A népszövetségi tanácsülést június 16-ról későbbre halasztják és valószínűleg néhány nappal a közgyűlés előtt tartják meg.

Schuschnigg Párisba és Londonba is ellátogat

A Reuter-ügynökség szerint Rómában hirtelen jár annak, hogy Schuschnigg osztrák kancellár rövidesen Párisba és Londonba is ellátogat, hogy úgy a francia, mint az angol kormány vezetőivel ismertesse külpolitikai irányelveit.

Római jelentés szerint Mussolini miniszterelnök ma délelőtt néhány napos tartózkodásra a Forli melletti birtokára utazott. Lehetségesnek tartják, hogy a Duce itt fog találkozni ma este, vagy esetleg holnap az osztrák szövetségi kancellárral.

Titulescu Bucuresti-be érkezett

és megkezdte az előkészületeket Pál régensherceg és Benes köztársasági elnök fogadtatására

Bucuresti-ből jelentik: Titulescu külügyminiszter és Savel Radulescu külügyi államtitkár ma este reptülőgépen visszatértek Constantából Bucurestibe, hogy megtegyék az előkészületeket Benes csehszlovák köztársasági elnök és Pál jugoszláv régensherceg fogadtatására. Benes szombaton reggel érkezik külvonaton az északi pályaudvarra. Seba csehszlovák követ a halmeu-i határállomásra utazott, hogy ott fogadja az elnököt. A külvonaton, amely az elnököt viszi Bucuresti-be, Oradea-n is keresztül fog haladni. Erre az alkalomra feldiszipik az oradea-i pályaudvart. Az északi pályaudvaron a magas vendégeket az uralkodó, a kormány tagjai, a diplomáciai testület, a katonai és polgári hatóságok felel fogadják. Az állomást feldiszipik, ugyszintén

a Calea Grivitel-t és a Calea Victoriei-t, ahol az ünnepek lefolynak. A királyi palota előtt szombaton déli 12 órakor katonai parádé lesz a vendégek tiszteletére, délben pedig ebéd a palotában.

Vasárnap kezdődik a kisantant államfőinek a tanácskozása, amelyen részt vesznek a három állam külügyminiszterei is. Az értekezleten valamennyi a kisantant-államokat érdeklő nemzetközi kérdést megtárgyalják és az értekezlet még jobban megszilárdítja a három állam közötti barátságot. Hétfőn ünneplik meg az uralkodó visszatérésének évfordulóját és ez alkalommal nagyszabású ifjusági ünnepség lesz a cotroceni-i térségen. A vendég államfők ezután Turnu-Severinbe mennek, ahol részt vesznek a „II. Carol“-hajó vízrebocsátási ünnepségén. Benes köztársasági elnök a hajóval Giurgiu-ig megy, míg Pál régensherceg egyenesen visszatér Belgrádba.

Luxuskiadás

Irtá: EDMOND JALOUX

Akkoriban nagyon szegény voltam. Nem mintha most felvetne a pénz, de a nélkülözésnek is megvannak a maga fokozatai. Abban a számomra bizonytalan gonosz időben egy közjegyzői irodában irnokoskodtam. Ennek az irodának én voltam legszerényebb és leglenézettebb alakja. Reggelként és délben irodámból lovasuton mentem haza — mert akkor még lovasutak jártak — és ebben a rozoga alkotmányban ugyan egy időben majdnem mindig ugyanazokat az alakokat láttuk. Már ugyancsak untam is őket és csak hogy ne lássam, inkább az újságomat böngésztem.

Egyizben egy körülbelül ötvenéves, szerényen öltözött öregúr ült mellettem, aki senkire sem nézett. Mikor a kalauz a jegy árát kérte, egyszerű, kopott köpenyének minden zsebét átkutatta és meggyőződött róla, hogy otthon hagyta az erszényét. Nem sokat teketóriázott, a legközelebbi állomásnál le akart szállni. Senki se törődött vele, csak én ajánlottam fel felénken, engedje megváltanom a jegyét. Ugy meredt rám, mintha valami őskori állatot látna, de végül elfogadta, mert, ahogy mondta, ma valahogy különösen fáradt volt.

Az arca sárga volt, mint a májbajosoké, okos szeme feketén csillogó, kissé durva vonásai az egész arc keleti jellegű. A névjegyemet kérte a címmel, hogy visszaküldhesse a csekély kis összeget, de mert névjegyem sose volt, az újság szélére kanyarítottam a nevemet és a címetet.

Néhány nappal utóbb a házmeztérnél egy borítékban ott feküdt a kölcsönzött néhány sou és egy ebédrehívás. A léna-köruton lakott. Akkor még annyira idegen voltam Párisban, hogy

nem lepott meg az a cím. Mit tudhattam, hogy ott laknak Páris legelőkelőbbjei!

A jelzett vasárnapon délben ott álltam az léna-körut legimpozánsabb palotája előtt. Először azt hittem, eltévesztettem a számot. De nem!... jó helyen jártam, új barátom itt lakott. Mikor azt kérdeztem, hányadik emeletre kell felmennem Rodolphe Cannes urhoz, az aranysujtásos, rettenetesen előkelő portás a magasföldszintre küldött. Már most úgy okoskodtam, hogy ez a Cannes ur valami igen fontos egyéniség magántitkára, már szinte sajnáltam, hogy eljöttem, félni kezdtem.

Cannes ur maga fogadott, bevezetett egy sötét kis ebédlőbe, amelynek rácsos ablaka tágas, gyönyörű kertre nyílt. Az ebéd nagyon egyszerű volt, borjuslüt burgonyával, paraj és befőtt. Itallnak bordeauxi, de az aztán felséges volt; mikor dicsértem, Cannes ur csak mosolyogva bólogatott.

— Nem rossz, csakugyan...

Az életemről kérdezősködött és én mindent elmondtam, szomorú gyermekségemet, nyomoruságunkat, anyám hosszas betegségét, az én rette-gésemet a jövőtől.

— Hát bizony ez az élet!... az igazi!... a többi, amit másoknak mutat, hazugság.

Mire én hirtelen támadt rokonszenvemben így kiáltottam:

— Biztosra veszem, hogy az ön gyermeksége is ilyesféle volt...

— Na nem egészen! — felelte hűvösen, fáradt hangon.

Nemsokára újra meghívott, de ekkor már finom válogatott menüt ettünk és vörös bor helyett pezsgőt ittunk. És ekkor az első emeletre vezettek, egy királyian pompás, hatalmas ebédlőterembe, ahol engem legjobban a falon függő képek lelkesítettek. Ezt meg is mondtam, hiszen eredeti-

leg festőnek készültem, ha szüleimnek módjukban állt volna taníttatni.

— És a főnöke ilyen sok szabadságot engedélyezett? — kérdeztem naivan.

— A főnököm? — nekem nincs főnököm, saját otthonomban vagyok itt, az unalom sivatagjában...

Pillanatig azt hittem, tréfál, de mégis csak ráeszméltem, hogy komolyan beszél, főleg, mikor ebéd után átvezetett egy pompás nagy szalonba, ahol megmutatta emlegetett „kis képeit”. Ezek a kis képek az olasz primitívek nagy mesterei és Rembrandt, Ruysdael, Watteau, Delacroix remekművei voltak... valóságos lázban égtem!

Ekkor követtem el az örületet!... mikor egyszer később könyvekről beszélünk és Cannes ur említette, hogy ismerni szeretne egy legújabbban megjelent érdekes könyvet, mindjárt másnap megtakarított pénzcsekém feláldozásával megvásároltam a műnek luxuskiadását és elküldtem a lakására. Néhány rövid, száraz, szinte sértő szóval köszönte meg. Irtam neki, hogy szeretném felkeresni, titkárával válaszoltatta, hogy beteg, nem fogadhat. Többé nem is láttam. Öt év múlva máj-bajban meghalt. Az újságban olvastam. Hosszu cikket irtak róla, a világ egyik legnagyobb műgyűjtőjének emlegették. Csak akkor láttam világosan a jellemét... mennyire örülhetett, hogy egy szegény emberi élet elpanaszolta neki bánatát, minden baját, mennyi emberbaráti szeretettel karolta fel ezt a nyomorult embertársát és milyen természetes, hogy bizalmatlankodni kezdett abban a pillanatban, amikor a drága ajándékot, a luxuskiadású könyvet megkapta. Itt is megcsapta az emberi számítás, önző okoskodás levegője, ez se volt hát külön, mint mindazok, akik elől szökött, bujt, menekült, akik ezt a gyengéd, jó és nemesszívű embert vértanuvá tették.

Különös pereskedés az arad-i törvényszék előtt

Plágiumperert indított az állam és egy ezredes ellen az oradea-i törvényszék főelnöke

Atanasiu főelnök csendőrségi iskolai tankönyvét kivonatolták és más szerző neve alatt jelent meg — A főelnök 800.000 lei kártérítést követel az államtól és Zorzor ezredestől — Az arad-i törvényszék június 10-én hirdet ítéletet az érdekes ügyben

Rendkívül érdekes plágiumper került tárgyalásra az arad-i törvényszék második tagozatának Herb-lanca-tanácsa előtt. A pert Atanasiu Alexandru, a bihor-i törvényszék főelnöke indította meg plágium címén a román állam és Zorzor ezredes, az oradea-i csendőrségi iskola parancsnoka ellen.

A kereset szerint a per története 1929-re nyúlik vissza. Ebben az időben Atanasiu Alexandru, aki jelenleg Oradea-n a törvényszék főelnöke, tanára volt az oradea-i csendőrségi iskolának. Atanasiu Alexandru 1929-ben két könyvet írt és adott ki. Az egyik könyv a büntetőtörvényt, a másik pedig a büntető perrendtartást tárgyalta. Mindkét könyvet a csendőrségi iskolában tankönyvként használták és Atanasiu főelnök azokat könyvtári forgalomba is bocsátotta.

A törvényszéki főelnök 1930-ban elhatározta, hogy mindkét könyve szerzői jogát az államnak ajándékozza. Ezt írásban be is jelentette az illetékes miniszteriumnak, de a bejelentésre nem kapott választ és szóbelileg sem közölték vele, hogy az ajándékot az állam elfogadja-e vagy sem.

Röviddel ezután azonban két új könyv került forgalomba ugyancsak a büntetőtörvénykönyvről és a büntetőperrendtartásról. Atanasiu főelnök ezeket a könyveket elolvasta és arra a megállapításra jutott, hogy azok nagyjában az ő könyveinek szövegét tartalmazzák, azzal a különbséggel, hogy egyes helyeken az ő könyveinek szövegét megrövidítették, illetve kivonatolták. A könyveken szerzőként nem Atanasiu Alexandru szerepelt, hanem egy szerkesztő-bizottság Zorzor ezredes elnökelete alatt. Egyébként úgy Atanasiu főelnök, mint az említett bizottság könyveit a miniszterium engedélyezte.

Tekintettel arra, hogy Atanasiu főelnök plágiumot látott fennforogni, ezen a címen

perert indított az állam és Zorzor ezredes ellen, akiktől 400 ezer lei anyagi és 400 ezer lei erkölcsi kártérítést követel.

A keresetben a főelnök kifejti, hogy az új könyvek megjelenése után a csendőrségi iskolákba ezeket vezették be, az ő könyveit pedig kivonták, úgy hogy emiatt kárt szenvedett. Ugyancsak kárt jelentett számára az is, hogy könyveinek egyes részeit kivonatolták és ezzel csökkentették az ő könyvei iránti érdeklődést. Erkölcsi kártérítést pedig azért kér, mert könyvel szövegének megrövidítése által azok értékükből vesztek, másrészt pedig, mert az

A nemzeti-szociálista irányzatú pártba

való belépésre szólítja fel híveit az ardeal-i szász evangélikus püspökség

Bucuresti-ből jelentik: Az Adeverul mai száma cikket közöl, amely rámutat arra, hogy az ardeal-i szász evangélikus püspökség körlevelet adott ki, amely az egyház hivatalos lapjában, a „Kirchliche Blätter“-ben is megjelent. A körlevélben a püspökség felszólítja a híveket, hogy lépjenek be a Fabricius vezetésével álló nemzeti-szociálista irányzatú pártba. Azok ellen, akik ennek a felhívásnak nem tesznek eleget, a püspökség büntető intézkedéseket helyez kilátásba. Így például a teológusokat, akik nem lépnek be Fabricius pártjába, nem engedik vizsgákra, a diákok pedig elvesztik ösztöndíjaikat. Az Adeverul megállapítja, hogy ez a körlevél ellenkezik a kultustörvénnyel és ezért a kormány közbeavatkozását kéri.

újronnan kiadott két könyvön az ő neve nem szerepelt. A pert a törvényszéki főelnök az irodalmi és művészi tulajdon védelméről szóló törvény harmadik paragrafusának alapján indította meg.

A per eredetileg az oradea-i törvényszék előtt került tárgyalásra, később azonban úgy az állam, mint Zorzor ezredes jogi képviselői beadvánnyal fordultak a semmitűszékhez, amelytől a pernek más bírósághoz való áthelyezését kérték. A semmitűszék úgy intézkedett, hogy a pert az arad-i törvényszék tárgyalja le.

Az arad-i törvényszék előtt lefolyt tárgyaláson megjelent Zorzor ezredes, akit Radu Goruneanu dr. bucuresti-i és Ciumpila Petre dr. arad-i ügyvéd képviseltek. Az állam képviselőjében dr. Lepa Valer jelent meg. Atanasiu oradea-i törvényszéki főelnök nem jelent meg a tárgyaláson. Az ő ügyvédje dr. Zigre Nicolae, akit dr. Butariu Miron arad-i ügyvéd helyettesített.

Dr. Butariu Miron a tárgyalás során a bizonyítás elrendelését kérte annak megállapítása végett, hogy Atanasiu törvényszéki főelnök mindkét könyve eredeti mű, azok tehát a főelnök irodalmi tulajdonát képezik. Szakértői bizottságot kért ezenkívül annak megállapítása végett, hogy Atanasiu főelnök, valamint a szerkesztőbizottság könyvei azonosak, egyben

Lemondott a Sarraut-kormány

Léon Blum az új francia miniszterelnök

Herriot lett a francia kamara elnöke — Nagyobb állami kölcsönt akar felvenni az új francia kormány Amerikától

Az új francia kormány pénteken tartja első minisztertanácsát

Párisból jelentik: Lebrun elnök délután fél 5 órakor fogadta Sarraut miniszterelnököt és munkatársait, akik bejelentették lemondásukat. Az elnök köszönetét fejezte ki a lemondó kormány tagjainak kifejtett munkájukért. Utána azonnal megkezdődtek a tárgyalások az új kormány megalakítása érdekében. Elsőnek Herriot jelent meg az elnöknek, akit röviddel előbb választottak a kamara elnökévé. Utána Jeanneney, a szenátus elnöke következett. Mindketten Leon Blumot ajánlották miniszterelnökkül, mint a kamara legszámasabb csoportjának a vezérét. Délután 6 órakor Leon Blum, Magre miniszterelnökségi főtitkár kíséretében megérkezett az Elysée-palotába, ahol azonnal az elnökhöz vezették. Ugy hiszik, hogy az új kormány névsora holnap reggel már megjelenik a hivatalos laphon. Az első francia kormány, amelynek szociálista miniszterelnöke lesz, holnap tartja első minisztertanácsát az Elysée-palotában, szombaton pedig a Blum-kormány bemutatózik a parlament előtt.

Az új francia Blum-kormány az elterjedt hírek szerint nagyobb állami kölcsönt akar felvenni az Egyesült-Államokban. Állítólag egy milliárd dolláros kölcsönről van szó. A Petit Parisien szerint az amerikai pénzügyi körökben nagy meglepetést keltettek ezek a hírek, mert az újabb törvények értelmében az Egyesült-Államok kormánya nem nyújthat kölcsönt olyan államnak, amelynek kormánya nem törleszti a háborús tartozásokat.

Herriot-ot 377 szavazattal a kamara elnökévé választották. Ellenjelöltje Xavier

VÉRTISZTITASRA

olyan szer ajánlatos, amely a sikert már összeféltetésénél fogva biztosítja. Leopills tisztán növényi anyagokból készült preparátum, amely biztosan hat. Mihelyt LEOPILLS-t szed, ereibe új, friss vér kerül és energia, életöröm, frissesség lép a fáradtság és bágyadtság helyébe.

LEOPILLS a legjobb vértisztító szer!

LEOPILLS

Dobozokban 30 és 80 leírt minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

LEOPILLS kizárólag növényi anyagokból készült hashajtó.

a kár megállapítása végett is.

Lepa Valer dr. az állam képviselőjében mindenekelőtt azt hangsúlyozta, hogy a törvényszéki főelnök mindkét könyvének szerzői jogát az államnak adományozta. Ezzel szemben a főelnök jogi képviselője utalt arra, hogy a törvény értelmében az ajándékozásnak hivatalos irattal kellett volna megtörténnie, erre viszont nem került sor, másrészt pedig, ha a főelnök a szerzői jogot az államnak ajándékozta is, ez nem jogosította fel az államot arra, hogy a könyvek szövegét módosítson, a szerző nevét törölje és a könyveket egy szerkesztő-bizottság neve alatt adja ki.

Zorzor ezredes vallomásaiban a köztisztviselőkről szóló törvényre hivatkozott, amelynek értelmében ő a könyv szerkesztéséért személyében nem vonható felelősségre és kártérítésre nem kötelezhető, mert nem tett mást, mint hogy a miniszteriumtól kapott utasításnak tett eleget, tehát hivatali kötelességét teljesítette.

A törvényszék rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy a rendkívül érdekes ügyben június 10-én hirdet ítéletet.

Vallat, a jobboldali csoportok jelöltje, 150 szavazatot kapott. A kamara ezután megválasztotta az alelnököket, akik a következők lettek: Albert Paulin, Fernand Morin szociálisták, Jaques Duclos kommunista, Hippolit Ducos radikális, Leon Baretys, a baloldali köztársasági szövetség tagja és Sculier lelkész, a köztársasági szövetségből.

Maniu Iuliu és Boila Romulus részvéttáviratai az elhunyt vijnița-i rabbi családjához

Hager Izrael, a nagyhirű vijnița-i rabbi elhunytával a világ legkülönbözőbb részeiből keresték fel részvéttáviratokkal a gyászoló családot. Igen érdekes az a távirat, amelyet Maniu Iuliu volt miniszterelnök intézett a gyászoló családhoz. A távirat így szól:

„Izrael Hager, a nagy rabbi és tudós elhalálzásának szomorú alkalmából fogadják őszinte részvételemet. Ő valóban megérdemelte híveinek odaadását és a jó románok magas megbecsülését. Megkülönböztetett figyelemmel: Iuliu Maniu, Badacin, 1936. V. 27.

A román közélet egy másik jelentős egyénisége, Boila Romulus, a cluj-i egyetem jogi fakultásának dékánja a következő táviratot intézte a családhoz:

„Átérezve a gyászoló család, valamint az egyetem zsidóság súlyos veszteségét, mely nagy rabbijának elhunytával érte, fogadják kérem őszinte sajnálkozásom kifejezését. Romul Boila, egyetemi tanár, Cluj.”

Anglia szerepe a palesztinai eseményekben

Miért késett az erélyes angol beavatkozás?

A mosuli olaj és az arab és zsidó nemzeti törekvések konfliktusa — Anglia kétoldali politikája hajótörést szenvedett —

Angliának a polgárháboru tűzét nem sikerült még teljesen lokalizálni, de az angol gépfegyverek és repülőgépek megtették hatásukat. Egészen természetes, hogy önként felmerül ezzel kapcsolatban a kérdés, hogy

miért késett ilyen sokáig az erélyes angol beavatkozás?

Mert itt a helyszínen közvetlen közelről meg lehet állapítani, hogy az angolok az utolsó pillanatokig vonakodtak erélyes rendszabályok alkalmazásától. Nemcsak azért, mert mindenáron el akarták kerülni a vérontást, hiszen így sokkal több áldozata van a polgárháborúnak, mintha rögtön az elején megszóltatták volna a gépfegyvereket. Mélyebben fekvő okai vannak az angol magatartásnak.

Az általános válasz körülbelül így hangzik: Anglia foglya saját világpolitikájának.

Ebben a pillanatban az angol világbirodalom nem hagyhatja cserben a zsidókat, de nem is nagyon szállhat sikra értük. Más oldalról nem maradhat közömbös az arab nemzeti törekvésekkel szemben, de nyíltan mégsem támogatja a felkelést.

Az angol „lejáratási taktika”

Nem újság s ezt mindenki igazolhatja, aki évtizedek óta figyelemmel kíséri Anglia politikai magatartását Kisázsiaiban, hogy az angolok kettős szerepet játszanak s

főtörekvéseik kezdetől fogva az volt, hogy a két ellenfelet mindig kijátszák egymás ellen.

Egyiptomba először angol segítséggel özönlöttek be az olasz kereskedők és munkások, de Anglia keze mindig benne volt az ügyben, valahányszor az egyiptomiak megrohanták az olasz boltokat és házakat. Ezt nevezik az angolok „lejáratási taktiká”-nak. Csak a vak nem látja, hogy az angol gyámkodásban a zsidókkal szemben szerepet játszik ez a lejáratási taktika is. S hogy ez a felfogás, ha van is némi tülkös benne, nem egészen alaptalan, ezt mindenki tudja, aki némileg figyelemmel kísérte az angol világbirodalom történetét.

Az imperializmus régi dala az olajról

Ezeknek a körülményeknek jelentőségét azonban nem szabad eltulozni s egészen bizonyos, hogy ha csak erről lett volna szó, Anglia nem engedte idáig fajulni a dolgokat. Ugy a zsidó bevándorlás, mint az arab nemzeti mozgalom angol szempontból csak másodrangú jelentőséggel bír. Angliának csak egy fontos, hogy gazdasági pozícióját biztosítsa Arábiában és Előázsiaiban. Anglia kontinenseken gondolkodik a zsidók és arabok országokban, vidékeken, városokban gondolkodnak. Az angol politika keretei majdnem olyan szélesek, mint maga a világ, az arab gondolatok és a zsidók törekvései oda vannak rögzítve egy országhoz, sokszor egy városhoz. Anglia szempontjából teljesen közömbös, hogy Haifában milyen nemzetiségűek laknak. Neki egy fontos, hogy Haifában ő legyen az ur. Még pedig azért, mert

a haifai kikötő nemcsak gazdaságilag, hanem katonailag is nagyon fontos pontja az angol világbirodalomnak. Itt ér véget a gigantikus csatornahálózat, amely a mosuli olajat száz és száz kilométeren keresztül a kikötőbe szállítja.

Erre az olajra pedig különösen a mai kritikus időben elengedhetetlenül szüksége van az angol közép-tengeri flottának.

Ha valaki Haifában el tudná vágni a mosuli olajforrást Anglia előtt, halálos csapást mérne a közép-tengeri flottára,

amelynek pedig éppen most igen nagy jelentősége van a veszélyeztetett angol presztizs szempontjából. Ez a palesztinai veszélypont Angliára nézve s ez magyarázza meg azt is, hogy miért nem akart Anglia a két civakodó fél peres perpatvarába beavatkozni.

Arabok és angolok

Természetesen a pánarab-propaganda, amely előtt most titkos pénzforrások nyíltak meg, nem egészen veszélytelen Anglia szempontjából. S különösen az utóbbi hetekben vált veszélyessé. Irak és Transzjordánia lakói szövetséget kötöttek Ibn Sauddal. Anglia régi halálos ellenségével, megkísérik Szíriát is megnyerni az arab törekvések számára. Már pedig ezen az országon vezet keresztül a mosuli olajcsatorna. Természetesen az angolok sem marad-

nak ki a játékból és ősi szokás szerint a nagy arab kombinációt megjátsszák. A világlapok sokat foglalkoztak az utóbbi időben Transzjordánia emirjének különös és sötét szerepével s annyi bizonyos, hogy az emirben Ibn Saud veszélyes ellenfélre talált. Persze, nem lehet tudni, hogy Abdal'ah emir kihez huz igazán.

tekintettel arra, hogy egyszerre tárgyal az angolokkal, a franciákkal, az olaszokkal és az arabokkal.

Annyi bizonyos, hogy Anglia barátságos szemmel nézte az arab nemzeti mozgalmat, sőt némi félhivatalos buzdítások is ehangzottak s érthető, hogyha most az arabok fölhorkantak, amikor az angolok hosszas vonakodás után, de mégis csak gépfegyvertűzet zudítottak Haifában és Jaffában a tüntetőkre. Nem kisebb a megrökönyödés a zsidók között sem, ők viszont a hosszúra nyúló ingadozást nem tudják megbocsátani az angoloknak.

A Balfour-deklaráció azonban teljes egészében érvényben marad, Anglia nem akarja megsemmisíteni, — igaz, nem is nagyon tudná.

Elvégre egy tiszta arab Palesztina a mai helyzetben az angol uralom végét jelentené Kisázsiaiban.

Az igazság az, hogy Palesztinában sokkal komolyabb veszély fenyegeti az angol érdekeket, mint Abessziniában. Mert Abessziniában csak az egyik fél mellé kötötte le magát Anglia, itt azonban két tűz közé került: a zsidók industrializálják az országot, viszont az óriási belső területnek az arabok az urai. A „divide et impera” elvével az angolok Palesztinában is súlyos hajótörést szenvedtek.

Általános sztrájk fenyeget Franciaországban

Egyre nagyobb méreteket ölt a francia sztrájkmozgalom — Lilleben megálltak az összes textilgyárak

Párisból jelentik: A fémipari munkások sztrájkja Párisban és a vidéken is tovább tart és egyre nagyobb méreteket ölt. Rouenben a legnagyobb vegyipari gyárakban, a Solain, Maletre és Kulmann-üzemekben a munkásság ki-mondotta a bérharcot. A legtöbb esetben a munkásság megszállotta és birtokbavette a gyárépületeket. A munkásság vezetői kijelentették, hogy csak akkor üritik ki a gyárhelyiségeket, ha követeléseiket teljesítik. **Lilleben az összes textilgyárak állnak.** A sztrájkhoz tegnap a butorgyárak is csatlakoztak. A munkásság 35 százalékos béremelést követel. A Forbes et Acieries, a Denain et Anzin hatalmas vasüzemek munkássága is beszüntette a munkát. A gyár igazgatósága a munkásságtól huszonnégy órai gondolkodási időt kért, de a munkásság ezt visszautasította és miután a gyárigazgatóság nem teljesítette a követeléseket, a 3700 munkás beszüntette a munkát.

Párisban az újságnegyedben a munkásság nagy felvonulást tartott, a lapok szedői a bürze közelében hatalmas tüntetést rendeztek. Az Oeuvre ma reggeli számában az utolsó oldalon elnézést kér olvasóitól, hogy csak hat oldalon tudott megjelenni. A szociálista Populaire arra inti a közönséget, hogy fenntartással fogadják a forgalomban levő tülkös és valótlan híreket. Többek között az a hír terjedt el, hogy a villanygyárak üzeme megszűnik és teljes sötétség borul Párisra, továbbá, hogy a forgalom megszűnik. Mindezek a hírek — írja a Populaire — rosszindulatú valótlanosságok. Holnap a népfrent-kormány nem fogja büntetlenül hagyni ezeket a tendenciózus híreszteléseket. A rágalmazókat Leon Blum-kormány ártalmatlanná teszi és az igazságszolgáltatás foglalkozik majd ezekkel a veszmadarakkal.

Tegnap a bírósági autók sofförjei és felügyelői is sztrájkba léptek. Marseilleben a hajógyári öntőmunkások szüntették be a munkát. Le Havreban ismeretlen tettesek két gyári helyiségre feltűzték a szovjetlobogót a sarló-

és kalapács-jelvényvel. A vörös zászlókat a rendőrség távolította el.

Későbbi jelentés szerint a francia munkások mozgalma az általános sztrájk felé közeledik. Tegnap már a vásárcsarnokok szállító-munkásai is csatlakoztak a sztrájkhoz. Tízéves első ízben történik, hogy Franciaország az általános sztrájk küszöbén áll. A munkástözsdén biztosra veszik, hogy a fémipari munkások sztrájkja általánossá válik, ha csak a munkásság követelését nem teljesítik. A vidéken különösen az ország északi és nyugati részében a munkások sorra megszállják a nehézipari üzemeket.

Dacára a nagyarányú munkabeszüntéseknek, sehol még rendzavarás nem történt.

a munkások tartózkodnak az erőszakoskodástól és csak felvonulásokat rendeznek. Párisban tegnap délután a rendőrprefektúra udvarán a légitámadás elleni fedezéket építő munkások hirtelen abbahagyták a munkát és tüntetni kezdtek, de itt sem történt semmi komolyabb összetűzés. **Lilleben 15 ezer textilgyári munkás sztrájkol és eltöglalva tartja az üzemeket.**

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

A volgai hajós

Pierre Blanchard, Vera Koréne, Charles Vanel, Inkischinoff.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Eltűnt egy ember! (Egy óceánjáró titka)

Lida Baarova, Albrecht Schönhals, Willy Birgel

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor Premier!

Szárnyas titánok

A levegő hősi harcosa nak megkapó épeza.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Basarabia-i és moldova-i feketeliszt és malmok versenye miatt megállt Braila utolsó nagymalma is

A „feketeliszt“-tel ném birt versenyezni a nagyhirű Lichiardopol-malom

A malomipar körében nagy feltűnést kelt, hogy a nemzetközi viszonylatban is nagyhirű összes braila-i malmok közül az utolsó malom is kénytelen volt üzemét megszüntetni, mert nem bírta el a versenyt a hasonló vállalatokkal, különösen a moldova-i és basarabia-i malmokkal, amelyek törvénytelenül működtek. Az ugynevezett „fekete liszt“ miatt igen nagy büntetéseket is szabtak ki az említett malmokra, amelyek azonban mégsem hagyták abba adósalánsaikat és fekete liszttel árasztották el még Braila-t és környékét is. Ezt nem bírták kivédeni az ottani malmok, amelyek rövid idő alatt egymásután szüntették be működésüket és ebben az évben már csak egy: a Valerianos & Lichiardopol cég maradt üzemben, de tegnap az is bezárta kapuit és elbocsájtotta összes alkalmazottjait.

A Braila-ból érkező jelentés arról számol be, hogy a háboru előtt Braila-ban hét igen nagy malom működött, amelyek prima minőségű lisztet exportáltak egy a nyugati, mint a keleti államokba, sőt még a francia és angol gyarmatokra is. A háboru után ezek az európai híru malmok elvesztették külföldi piacukat, mert pár év előtt Oroszországból is megindult az export, azonkívül pedig a jugoszláviai és magyarországi malmok is erősen versenyeztek velük. A hazai fogyasztás is fokozatosan csökkent, mert a braila-i őrlő vállalatokkal egyenrangú, vagy még modernebb malmok is rendkívül sok lisztet szállítottak azokra a vidékekre.

Az utóbbi évek során egymásután hat braila-i malom volt kénytelen az őrlést megszüntetni és már csak a fentemlített egy nagy malom maradt üzemben. Ennek kétszáz alkalmazottja volt, akik a tulajdonosokkal együtt, minden lehetőséget elkövettek a vállalat fennmaradása érdekében.

Nem is következett volna be a megdöbbentő összeomlás, ha több basarabia-i és moldova-i malom illegális versenyt nem támaszt. Tudvalevőleg a múlt év második felében bevezette a kormány a lisztfogyasztási adót, de forgalmiadót is kell a malmoknak fizetni. Basarabia-ban és Moldova-ban sok kis- és közepmalom kijátszotta a törvényes rendelkezéseket és adózatlanul nagymennyiségben hozott forgalomba finom- és kenyérlisztet. Bűntársaik támogatásával Braila-ba és környékére is tetemes mennyiséget szállítottak.

Habár a hatóságok erősen üldözték a fekete lisztes malmokat és az árusítókat, az üzelmek nem szűntek meg és Braila egyetlen nagy gőzmalma képtelen volt megbirkózni a tisztességtelen konkurenciával. A Lichiardopol malom üzemének megszűnéséhez jelentős mértékben még az a körülmény is hozzájárult, hogy még a közeli hinterlandját is elvesztette, évek folyamán a fogyasztópiaca mindjobban apadt, mert a fentiekén kívül a parasztok (sateni) parasztmalmokban illetégmentesen örölhettek lisztet. Ehhez még az is

Az állami nyugdíjasokra és özvegyeikre feltűnéstkeltő kedvező ítéletet hozott a Legfőbb Semmitőszék

Attól az időponttól kezdve jár a nyugdíj, amikor az özvegy a pénzügyigazgatóságon benyújtotta a penzió megállapítása iránti kérvényét

Bucuresti-ből jelentik: A Legfőbb Semmitőszék harmadik tanácsa Perez semmitőszéki tanácsos elnöksége alatt elviejelentőségű, az összes nyugdíjforumok számára kötelező erejű ítéletet hozott, amelynek részleteiről az alábbi tudósítás

Fredeti könyv...
Nagyon sokat szenvedtem gyomor és bélbajom miatt — írja Martinescu-Asau ismert író Craiova-ból, Str. Neptum 40.

és így folytatja: mindig érthetetlen lehangoltság uralt és tudva, hogy az csak emésztési zavarokból származhat, mindent megpróbáltam, valahogy bizalmatlanul nyultam a Gastro D. után. A hatás azonban csodálatos volt, valóban remek egy gyógyszer és a Gastro D.

Kapható a vezérképviseltnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124, vidékre 130.— lei utánvétellel küldi.

Kisérje figyelemmel az ezután közlendő köszönőleveleket.

hozzájárult, hogy a regát nagy gabonatermő vidékeinek malmai némileg olcsóbban adták a lisztet még Braila-megyében is. Ezt a hármast versenyt nem bírta elviselni a Lichiardopol braila-i malom, amely néhány hónappal ezelőtt felmondott összes alkalmazottjainak és az utolsó felmondások június elsején jartak le.

Az alkalmazottak, valamint a malom több évtizeden át összeköttetésben volt üzletelek tárgyalásokat kezdtek az üzem további folytatása érdekében, de ezek nem vezettek a kívánt eredményre és Braila utolsó malma tegnap bezárta kapuit. Az igazgatóság kijelentette, hogy egyelőre képtelen tovább folytatni az üzemet és a munkát csak akkor kezdheti meg, ha a viszonyok esetleg jobbra fordulnak.

Volt arad-i műszaki tanonc állítja fel a legelső belföldi autógyárat

Crisan Nicolae mérnök amerikai román tőkét szerzett a gyár megalapításához — Érdekes új terv jut a megvalósulás stádiumába

A hazai gyáripár fejlődését dokumentáló, érdekes és nagyonfontos terv megvalósításáról érkezik jelentés a szomszédos Timisoara-ról. A hír arról számol be, hogy hamarosan felállítják az első belföldi autógyárat. Tudvalevőleg mostanig kizárólag külföldön gyártott autómotort használtak nálunk, mert sem az ókirályságban, sem Ardeal-ban vagy a Banat-ban nem működött autógyár.

De ezen a vidéken a háboru előtt is csak Arad-on állítottak fel autógyárat, amelyet 1908-ban a világhírű volt Westinghouse külföldi cég alapított.

Annakidején Lócs Rezső, Arad-város akkori gazdasági tanácsnoka és néhai Varjassy Lajos polgármester kezdeményezésére a vagongyár mellett teljesen díjtalanul adott a város felét, amelyre a Westinghouse-cég modern gyárat épített. A vállalat 1915-ben a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdekkörébe jutott és attól fogva rohamosan fejlődött; gépkocsikon kívül repülőgépek és repülőgép-motorok előállítására is berendezkedett a M. A. R. T. A. A háboru alatt a legelső magyar repülőgép-konstruktőr és kiváló pilóta, Székely Mihály mérnök is ebben a gyárban érvényesítette tevétségét. Néhány hónappal a háboru befejezése előtt távozott el Arad-ról, ahol jobaráit még most is melegen emlékeznek vissza a kivételes tehetségű Székely mérnökre.

Nemsokára azután, hogy Castiglioni tulajdonába ment át az itteni autógyár és vagongyár, a repülőgép- és autó-osztályt Brasov-ba helyezték át, de ott csak repülőgépeket gyártanak és szakítanak az autószerkezéssel. Így tehát az egész

országban nem álltanak elő autót. Az új belföldi autógyár tervét Crisan Nicolae, a timisoara-i városi villanytelep mérnöke vetette fel és az legközelebb megvalósul. A mérnöknek néhány eredeti találmánya volt, amely autókalkatrések tökéletesítését célozta. Találmányai értékesítésére Amerikába ment, ahol egyúttal összeköttetést keresett egy romániai autógyár alapításához.

Mint Timisoara-ról jelentik, eljárását siker koronázta. A gyáralapítási engedélyt a Brasov-megyében lévő Codlea község területére kapta meg, habár az ipartelep eredetileg Timisoara mellett akarta megalapítani. Crisan mérnök, aki most 30 éves, hunedoara-megyei származású, apja a békekötés előtt Deva-n pénzügyigazgatósági tisztviselő volt és most mint nyugdíjas, Timisoara-n lakik.

A mérnök a volt arad-i Marta autógyárban inasként kezdte meg műszaki tanulmányait, majd elvégezte a középiskola négy osztályát és aztán Deva villanytelepén gépésznek alkalmazták.

Magánaton középiskolai érettségét tett és a timisoara-i műgyetemen mérnöki oklevelet szerzett. Jelenleg a timisoara-i városi villanytelep mérnöke és az állami söfföriskola vezetője. Crisan mérnök kijelentette, hogy az új autógyár főleg amerikai románok valamint belföldiek tőkével fog felépülni és az ipartelep „Codlea”, vagy „Carpat” nevet kapja. Amerikában félmillió kivándorolt román él, akik teljes megértéssel adják ide megtakarított tőkéiket. Az eddigi tervek szerint öt év alatt fokozatosan készülne el teljesen az első román autómobilgyár.

számol be:

Özvegy Baumgartner Ida férje évtizedekig állami szolgálatban volt a salaj-megyei Carei községben, ahol 1932. április 23-án meghalt. Özvegye már májusban folyamodványban kérte az özvegyi nyugdíj folyósítását és kérvényét az összes okmányokkal felszerelve a salaj-megyei pénzügyigazgatósághoz nyújtotta be, amely azt augusztus 25-én felküldte Bucuresti-be a központi nyugdíjpénztárhoz. Özvegy Baumgartnerné hónapokig semmi választ nem kapott Bucuresti-ből és amikor hosszú idő múlva érdeklődött a kérvény elintézése iránt, arról értesítették, hogy nyugdíj-aktáit sehohsem találják.

Mivel ennek megállapítása másfél évet vett igénybe, az özvegy csak 1934. január 25-én nyújthatta be új kérvényét a központi nyugdíjpénztárhoz, amely szabályszerűen beiktatta ezt a folyamodványt. Ezután megállapították a nyugdíjat, de azt csak 1934. január 25-től, tehát nem a Baumgartner elhalálása idejétől kezdve folyósították.

A nyugdíjpénztár arra hivatkozott, hogy a nyugdíjtörvény 31. és 32. szakaszai értelmében az özvegynek kötelessége lett volna a férje halálától számított 6 hónapon belül új benyújtani a kérvényt, hogy azt a központi nyugdíjpénztár beiktassa.

Mivel a folyamodvány Bucuresti-ben nem került 6 hónapon belül beiktatásra, csak a második kérvény benyújtásától fizették ki a nyugdíjat. Így tehát, ha özvegy Baumgartnerné ebbe benyújtja az új kérvényt, csaknem két évi özvegyi nyugdíjától esett volna el.

Az özvegy azonban pert indított elmaradt nyugdíja folyósítása érdekében. A központi nyugdíjbizottság elsőfokon, valamint a Legfőbb Számvevőszék másodfokon elutasította az özvegy kérvényét, mert a központi nyugdíjpénztár álláspontját fogadta el.

Az özvegy a két elsőfokú ítéletet megfellebbezte a Legfőbb Semmitőszékhez, amely tegnap hozta meg elviejelentőségű és megfellebbezhetetlen döntését. A Legfőbb Semmitőszék kimondta, hogy sem a központi nyugdíjbizottság, sem a Legfőbb Számvevőszék ítélete nem helytálló, mert az a nyugdíjkérvény, amit a pénzügyigazgatóságnál benyújtanak, teljesen elég ahhoz, hogy a kérvényező megkapja a nyugdíját.

Prima buzatermés lesz a szárazság miatt nyomorba jutott Dél-Basarabia-ban

București-ből jelentik: Mint emlékeztet, a múlt év nyaratól kezdve óriási szárazság pusztított Basarabia néhány vármegyéjében, amelynek lakossága nyomorba jutott. Az éhínség következtében a lakosság egyrésze kénytelen volt otthonról elmenekülni és az ország különböző részein letelepedni vagy városról-városra vándorolt, hogy munkát kaphasson. Az éhínséges vidékek számára országos gyűjtést kellett rendezni, de amellől nagymennyiségű kukoricát és vetőmagot osztottak szét Balli, Orhei és Tighina vármegyék nyomorgói között, akik így megmenekültek a teljes pusztulástól.

Basarabia különböző vármegyéiből legutóbb azt jelentették, hogy igen jó termés ígérkezik, mert 10 napon át hóven esett és különösen azokban a vármegyékben ázott meg a föld, amelyekben a múlt év folyamán szárazság pusztított. Most az alábbi vármegyékben elsőrendű termésre van kilátás: Lapusna-megyében hektáronként 14 mázsás, Balti-ban 20 mázsás termést várnak hektáronként, (ami egy és háromnegyed holdnak felel meg).

A jó termésre való tekintettel a buza ára esett. Eszerint a kitünő minőségű, adalék nélküli buza ára vagononként franko malom 37.800 és 38.200 lei között váltakozik. Az árpa 5 százalék idegen anyaggal keverve, vagononként ab raktár 25.600—26.200 lei, zab 5 százalék idegen anyaggal ab raktár 31.100—31.700 lei. Napraforgómag franko olajgyár vagononként 48.800, kendermag ugyancsak a gyárban franko 39.650 lei.

Felhívás az iparvállalatokhoz és kereskedőkhöz

A Kereskedelmi és Iparkamara közli: A București-i felső kereskedelmi és ipari akadémia szabályzata értelmében az intézet növendékei a nyári szünet alatt (júliustól szeptemberig) a tanulmányaiknak megfelelő szakmájú ipari, vagy kereskedelmi vállalatnál eltöltendő gyakorlati kötelesek kiegészíteni elméleti ismereteiket. — A kamara felkéri a kerületéhez tartozó összes ipari és kereskedelmi vállalatokat, hogy amennyiben a București-i akadémia növendékei hozzájuk ilyen irányú kérelmet terjesztenének elő, a nyári hónapokra terjedő gyakorlati időre fogadják fel őket.

A munkügyi miniszter kérelmére a kamara ezúton hívja fel az iparvállalatok figyelmét az ipari képesítésről szóló törvény 21. szakaszára, amely az *inasok alkalmaztatását, esetleg külön inas-műhelyek létesítését szabályozza*, továbbá a 147. és 148. szakaszra, amely a külföldi munkásokat foglalkoztató, valamint a közszállításokat végző vállalatoknál a román személyzet szakki-képzését szabályozza.

Végül felhívja a Kamara a vállalatok figyelmét a rokkantak, hadiárva és özvegyek elhelyezéséről szóló törvényre, amelynek rendelkezései szerint a törvényben felsorolt vállalatok az üresedésbe jövő állások bizonyos százalékát rokkantakkal és hadiárvaikkal, vagy özvegyekkel kötelesek betölteni.

— MINISZTERI RENDELET A HADIROKKANTAK FOGLALKOZTATÁSA ÉRDEKÉBEN. A nemzetvédelmi miniszterium intervenciója alapján a kereskedelmi és iparügyi miniszterium rendelkezésben hívta fel a belső nagyobb iparvállalatokat és kereskedelmi társaságok figyelmét arra, hogy az országban igen sok munkaképes hadirokkant áll kereset nélkül. Ezért arra kéri a vállalatokat, hogy a megüresedett helyeket bizonyos százalékban ilyen alkalmazottakkal töltsék be.

— Záróra-rendelkezések. Az arad-i borbély- és fodrászmesterek kérvényt nyújtottak be a munkafelügyelőséghez, amelytől azt kérték, hogy a június 8-i, hétfői ünnepre való tekintettel engedélyezze, hogy a borbélyüzemek vagy vasárnap, vagy pedig hétfőn délelőtt nyitva tarthassanak. A munkafelügyelőség ezt a kérést elutasította. Ezzel szemben tudomásul vette a munkügyi felügyelőség a pancota-i kereskedőknek a nyári zárórával kapcsolatos megállapodását, amelynek értelmében a pancota-i rövidáru és bőrkereskedők délután 1-től 3-ig tartanak zárva, este pedig 8 órákor zárnak, a fűszerkereskedők pedig azonos délutáni záróra mellett este 9 órákor zárnak. Tudomásul vette a munkügyi felügyelőség az arad-i textilkereskedőknek lapunkban már közölt megállapodását is. Ennek értelmében tudvalevőleg a textilkereskedések délután 6 órákor zárnak, szombaton pedig már délután 2 órákor bezáráják üzleteiket, amelyeket csak hétfőn reggel nyitnak ki

Az Aradi Közlöny nyaralási akciója

Egyheti egyéni nyaralás Vatra Dornei-n az ország egyik leggyönyörűbb nyaralóhelyén

Részvételi díj Cluj-tól Cluj-ig Mera-autocarral és teljes hétnapos ellátással júniusban: 1390 lei

Vatra Dornei európai viszonylatban is egyike a legpompásabb nyaralóhelyeknek. A legelőkelőbb közönség nyaralóhelye Vatra Dornei, amelynek fekvése a svájci magaslati helyekre emlékeztet. Ardeal közönsége számára ez a csodálatos természeti szépségekben és elsőrangú fürdőlehetőségekben bővelkedő hely eddig nehezen volt megközelíthető, most azonban már a remek autbuszjáratok kitünő közlekedést nyújtanak. A Mera társaság kitünő autbuszai hat óra alatt teszik meg az utat Cluj-tól Vatra Dornei-ig. Lehetővé akarjuk tenni olvasóinknak, hogy Vatra Dornei fürdőhely szépségeinek nem mindennapi élményében részesüljenek. A Napilapok Egyesült Utazási Osztályának rendezésében egyhetes egyéni pausalkura-akciót szerveztünk meg az ország eme legszebb fürdőhelyére:

Egyheti tartózkodás Vatra Dornei-n, teljes ellátással, továbbá az utazás Cluj-tól Cluj-ig mindössze 1390 leibe kerül,

ami példátlanul előnyös nyaralási alkalom azok számára, akik Vatra Dornei modern környezettel párosuló, vadregényes szépségeiben akarnak gyönyörködni.

Tiznapos nyaralás Carmen Sylva-n

Carmen Sylva fürdőhelyre rendezett tiznapos nyaralási akciónk iránt fokozódó érdeklődés nyilvánul meg a közönség részéről. Ez az érdeklődés érthető, minthogy Carmen Sylva a Fekete-tenger legelőkelőbb és leglátogatottabb fürdőhelye és akciónk mégis mindenki számára lehetővé teszi, hogy a tengerparti fürdőhely pezsgő életét élvezhesse.

Tiznapos nyaralásunk vasuti (gyorsvonat III. osztály) költséggel, teljes ellátással és minden mellékköltséggel (taxa, fürdő, borral) együtt mindössze 2750 lei.

Társasutazásunk, amelyet a Napilapok Egyesült Utazási Osztálya bonyolít le, a legtekintélyesebb kényelmet nyújtja utasainknak, akik tiznapot pihenhetnek a legtekintélyesebb kényelemben, a legkényesebb igényeket is kielégítő, előzékeny kiszolgálás mellett.

Nyaralóink a tengerpart melletti villalaksokból fürdőrúhában járhatnak ki a strandra s az egész napot kényelmes pihenésben tölthetik. Az esti szórakozást a fürdő kaszinója és a különböző elegáns szórakozóhelyek nyújtják. Az étkezés bőséges és rendkívül változatos, reggelire kávé, vagy tea, vaj és sütemény, délelőtt és este háromfogásos menü. Ezt a kényelmet és pihentető üdülést mindössze 2750 leiert nyújtjuk utasainknak.

Jelentkezés legkésőbb június 12-ig kiadóhivatalunknál.

Tiznapos nyaralásunk június 20-án veszi kezdetét és teljes tiznapon át tart.

Indulás Arad-ról 16 óra 15 perckor a gyorsvonattal, érkezés București-be 6 óra 30 perckor, érkezés Carmen Sylva-ra 11 órákor. Az ellátás június 20-án Carmen Sylva-n a reggelivel kezdődik. Az elhelyezés ketten kétágyas szobában. A vezetőség gondoskodik megfelelő

SZEGEDRE

június 11-ig

utólagos 2.50 pengős vizum és 50% vasuti kedvezmény.

Igazolványok a

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában
Arad, Minorita-palota.

Az egyheti nyaralás programja a következő: Indulás bármelyik napon Cluj-ról az autbuszállomásról, reggel 6 órákor, vagy délelőtt 11 órákor. Értkezés Vatra Dornei-ra délt 12 órákor, vagy délután 5 órákor. Elszállásolás Vatra Dornei-n a fürdőigazgatóság II. számú szállodájában. Étkezés a Christof-féle étteremben.

Felkérjük az érdeklődőket, hogy az indulás előtt legalább három nappal fizessék be a részvételi díjakat utazási osztályunknál, hogy az utazásról és ellátásról idejében gondoskodhassunk.

Arad-ról utazók számára a csatlakozás Cluj-ig történik. Arad-tól Cluj-ig az utoda-vissza III. osztályú gyorsvon 492 lei. Rapiddal (ticket is beleértve) 612 lei. Mera autbuszszal 452 lei.

Vatra Dornei-i egyéni nyaralási akciónk sikere, példátlan olcsóságánál fogva, máris biztosítottak tekinthető. Felhívjuk mindazokat, akik részt akarnak venni kedvezményes Vatra Dornei-i nyaralási akciónkban, hogy ezt jelentsék be utazási osztályunknál.

számu jelentkezők esetén kellemes és olcsó kirándulási lehetőségekről.

Akik utlevelet hoznak magukkal, azok mérsékelt áron résztvehetnek konstantinápolyi kirándulásaink egyikén.

Ezekre a kirándulásokra, akiknek utlevelük nincs, hozzák magukkal a következő bizonyítványokat: *személyazonossági, állampolgársági bizonyítványt, fértiak katonai igazolványt, férjes nők pedig férji beleegyezést.* Ebben az esetben közös utlevéllel vehetnek részt a kiránduláson. Felhívjuk a nyaralóközönség figyelmét arra a körülményre, hogy a világhírű Techirghiol-gyógyfürdő mindössze néhány száz méterre van Carmen Sylva-tól. A nyaralás meghosszabbításának feltétele: *napi 180 leies teljes penzió július és augusztus hónapokban.*

Jelentkezés legkésőbb június hó 12-ig lapunk utazási osztályánál.

Egy indus »tudós«

súlyos erkölcsbotránya Pozsonyban

Tudományos előadás helyett meztelen női fényképekkel operált Raj Behari

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi hatóságok egy különös erkölcsbotrány ügyében folytatnak nyomozást. Hetekkel ezelőtt egy Raj Behari Lal Mathura nevű indus érkezett Pozsonyba, aki azt állította magáról, hogy a benaresi jogtudományi egyetem tanára.

Az indus tanárt szívesen látták mindenütt s előadások megtartására is felkérték. Raj Behari eleget tett a meghívásoknak, de *különös előszeretettel leányiskolákban tartott előadást.* Legutóbb ilyen módon egy 13 éves kisleánnyal ismerkedett meg, akit elcsábított a lakására s itt visszaélve a helyzettel, erőszakot követett el.

A leány szülei feljelentést tettek a rendőrségen s ekkor derült ki, hogy az indus „tanár” több fiatal leányt megrontott. Böröndjeinek átkutatásánál *több ezer női akt fényképet találtak nála.* Raj Behari kijelentette, hogy ezek női rajongóinak fényképei. Az erkölcsbotrány nagy feltűnést keltett s az indus szart a felháborodott szülők meg akarták verni a rendőrségen.

SPORT KÖZLÖNY

Cambridgei evezős volt a Népszövetség elnöke

S. M. Bruce tagja volt az 1904-ben győztes cambridgei nyolcasnak

Londonból jelentik: Angliában a sport a nevelésben tényleg igen jelentékeny szerepet játszik. Angliában a diák, aki valóban benne él a sportban, a sport iránti szeretetet, megbecsülést, ragaszkodást odakint az életben is megőrzi, bármilyen magas polcra állítja is hivatása. Egy példa: A Népszövetség jelenlegi elnöke, az ausztrál S. M. Bruce. Ez a jeles gentleman ifjúkorában Cambridgeben nevelkedett, s nem gondolt arra, hogy valamikor Népszövetség lesz s annak pont ő lesz az elnöke. Ellenben arra nagyon is gondolt, hogy a Cambridge világoskék színei győzelemre jus-

sanak az Oxford—Cambridge regattán, 1904-ben tagja is volt a győztes cambridgei nyolcasnak, majd később átvette a cambridgei evezősedzések irányítását. Amikor elszakadt Angliától, akkor is hű maradt a mindenkori cambridgei diák-evezősökhöz, akiknek levélben küldte el tréning-utasításait. S most, amikor a világ ideális köztársaságának elnöke, akit ugyancsak előglátnak a politikai gondok, Mr. Bruce megint elővette régi iratai közül edzési-utasításait s a mai evezős nemzedék okulására kinyomatta. A kis füzetet a cambridgei diákoknak ajánlotta.

Elmarad a vasárnapi

CAO—Crisana-mérkőzés

Bucuresti-ből jelentik: A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén hozzájárult a CAO—Crisana mérkőzés elhalasztásához, miután Oradea-n június 7-én és 8-án nemzetközi mérkőzéseket bonyolítanak le. A CAO—Crisana nemzeti bajnoki meccs lebonyolítására június 14-én kerül sor. A szombatira kisorsolt Venus—CFR mérkőzést a két klub kérelmére június 8-ikára, hétfőre halasztották el.

A CAA oldboys Rovine-n

A CAA kitűnő oldboys csapata, améiv már számos sikert könyvelt el, június 8-án, hétfőn Rovine-n vendégszerepel a CAR—Virtutea kombinált együttese ellen. A nagy játékerőt képviselő CAA oldboys a következő összeállításban rándul az érdekesnek ígérkező mérkőzésre: Kristyóry—Singer, Pfeiffer II.—Havas, Pálfi, Pfeiffer I.—Halimos, Pálinkás, Romváry, Kelly, Drescher. Tartalékok: Török, Károthy és Lengyel.

Európa bajnokcsapatai

A legtöbb európai országban már befejeződött a bajnokság. Bajnokok:

Anglia: Sunderland.
Ausztria: Admira.
Magyarország: Hungária.
Skócia: Celtic.
Franciaország: Racing Club.
Belgium: Daring, Brüsszel.
Olaszország: Bologna.
Jugoszlávia: Beogradski SK.
Lengyelország: SK Ruch.
Portugália: Bonfico.
Spanyolország: Bilbao.
Svájc: Lausanne.

O Bécsben a magyar vízipóló válogatott 6:2 arányban győzött második, Ausztria elleni mérkőzésén.

Triálmérkőzés a CAA-pályán

Triál-mérkőzés szombaton Arad-on a CAA sporttelepen, az első és másodosztályú válogatott csapatok részére. A CAA sporttelepen vasárnap az első és másodosztályú válogatott csapatok egymás ellen triál-mérkőzést játszanak. A szövetség közli az alant felsorolt játékosokkal, hogy szombaton délután 5 órakor a CAA sporttelepen teljes felszereléssel (dressz kivéve) jelenjenek meg. Másodosztályú válogatottak: Sparta: Márton, Schriedt I. ASTRA: Ujj, Lázár, Jeje, Vesescu. Titanus: Szilber, Lengyel, Zimmermann. Crisana: Truta, Vesa, Grozav. Fortuna: Kovács, Rotar. Patria: Haiduc. Victoria: Nica, Fábán. Elsőosztályú válogatottak: Olimpia-PTT: Bugariu, Minc. Grand, Molnár. CAA: Mezei, Neumann. SGA: Csányi, Fritz, Metz. USA: Tyukodi. Szinder II, Nagy II, és Nagy I. Tricolor: Janka és Szilágyi. Intelegerea: Szikszai. Hakoah: Besesek III. Transylvania: Mihajlovits.

O Vasárnap bonyolítják le az Unirea, Transylvania, Fortuna és Crisana körmérkőzését. Az Unirea, Transylvania, Fortuna és a Crisana sportegyesületek által rendezendő körmérkőzések vasárnap kerülnek lebonyolításra. Az érdekesnek ígérkező körmérkőzésekre nagy várakozással tekint az aradi sportközönség.

O A japán uszók már a héten elindulnak Berlin felé. A japán uszók utolsó olimpiai próbaversenyén 100 méter gyorson Yusa 57.8 másodperccel, 100 méter hátton Kojima 1 perc 10.2 másodperccel győzött. A japán uszócsoport még ezen a héten elindul Berlin felé. — Az atléták is már utrakészen állanak. Az elutazás előtti utolsó versenyen Tugomi 15.67 méterre közelítette meg Nambu 15.72 méteres hármasugró világrekordját.

-Üdítő, egészségjavító, egész esztendőre felrisszító pompás nyaralás a

Fekete-tenger partján

Jöjjen veünk Carmen Sylva-ra tíz napra! A nyaralási akció június 20-án kezdődik. Jelentkezés legkésőbb június 12-én.

Részvételi-díj a tíz teljes napra, gyorsvonati vasutiköltséggel (oda-vissza), teljes ellátással, kurtaxa és borralókkal együtt, csak

2.750.— Lei.

Kérjen azonnal prospektust az Aradi Közlöny utazási osztályánál. A nyaralás a Napilapok Egyesült Utazási Osztályának rendezésében történik.

"OLLA" GUMMI

"OLLA" Gummi. — Orvosilag ajánlva. Husznapos állam egészségét óra. — Úgy jön az "OLLA" márkára, ne fogadjon el utászatókat.

TURISZTIKA

TARSAS KIRANDULAS BAILE LIPOVA-RA. Az Aradi Magánturisztviselők Egyesülete ketnapos társaskirándulást rendez Baile Lipova-ra. Indulás június 6-án este 7.45-kor, visszajövetel 8-án délután 6.43-kor. Jelentkezni legkésőbb f. hó 5-ig az AFPA irodájában (Str. Banțiu 1, I. emelet) d. u. 5—7.30-ig lehet.

A S. C. A. "CZARAN" KERÉKPÁROS SZAKOSZTÁLYA e hó 7-én 2 napos kirándulást rendez Buzias-füdüre. Indulás 7-én vasárnap reggel fél 5-kor az aradulou-i 198-as kilométerkörtől, érkezés vissza 8-án este 6 és 8 óra között. Távolság oda-vissza 204 kilométer. Csak gyakorlott és jó gumikkal felszerelt kerékpárosok vehetnek részt. Vezető Fränkel Alfréd. Jelentkezések Str. V. Goldis S. alatt 9—11-ig.

BUDAPESTRE, június 1. — 28. között

utólagos 250 Pengős vizum es 50% vasuti kedvezmény.

Igazolványok a WAGONS-LITS/COOK

Manetjegyirodában. ARAD, Minoriti-palota.

SOC. CARP. ARDELEANA "CZARAN" I. OSZTÁLYA a következő kirándulásokat rendez: 6-án, utvonat: Livada, V. Cazan, Izv. Spiroca menedékház. Indulás d. u. fél 3 órakor a villanyossal. 7-én: Ciadova Izv., Csurgó, V. Neamțului menedékház. Indulás reggel 5 órakor a villanyossal. Vezetők: Beleznaý es Radványi. Visszatérés a turákról vasárnap és hétfő este. A menedékházhoz szombaton d. u. 6 órakor és vasárnap reggel 7 órakor teherautót indítunk. Részletes felvilágosítással Sándor Iván és Tarsa iroda szolgál. F. hó 7-én és 8-án kirándulást rendezünk a Paring-ra, kelli számú C. F. R. igazolvánnyal rendelkező turista jelentkezése esetén. Indulás 6-án délután 4 órakor gyorsvonattal, visszatérés hétfőn este 12 órakor. Jelentkezni a fenti irodában este 5 óráig lehet.

A nyár hírnöke: a szép szabadságidő.

"HAPAG" északi utazások 1936.

a szórakoztató utakat lebonyolító „Milwaukee”, „Reliance” és „St.-Louis” gőzösökkel.

Norvégia és a Spitzbergák csodáihoz.

Izland—Spitzbergák ut. júl. 15. — aug. 7.
Nordkap—Spitzbergák ut. júl. 17. — aug. 4.
Izland—Spitzbergák ut. aug. 2. — 23.
Keleti tenger—Norvégiai ut. aug. 9. — 25.
A HAPAG-utak a legteljesebb mértékben kielégítenek.

Kérjen felvilágosítást és prospektust:

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.
képviselate:

KÜNSTLER

Vizum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Reg. Maria 24. Telefon 86. 461

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dip. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad. Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

Legujabb jelentéseink:

Megalakult az új francia kormány

Nagyrészt radikális szociálisták a kormány tagjai

Párisból jelentik: A Leon Blum-kormány este 21 óra 30 perckor hivatalosan megalakult. Kezéssel ezután Blum és munkatársai már el is távoztak az Elysée-palotából. A kormány összetételét hivatalosan a következőképpen tették közzé:

Miniszterelnök: Leon Blum.

Államminiszterek: Chamille Chaumemps, radikális szociálista. Paul Faure, a szociálista-párt titkára, Maurice Violette, szociálista egyesülés.

Honvédelmi miniszter és helyettes miniszterelnök: Eduard Daladier, radikális szociálista.

Tengerészeti miniszter: Gesnier Dufare, radikális szociálista.

Légiügyi miniszter: Pierre Cot, radikális szociálista.

Belsőügyminiszter: Salengre, szociálista.

Igazságügyminiszter: Marc Rucart, radikális szociálista.

Közoktatásügyi miniszter: Jean Zay, radikális szociálista.

Külgügyminiszter: Ivon Delbos, radikális szociálista.

Gyarmatügyi miniszter: Marius Moutet független baloldali.

Pénzügyminiszter: Vincent Auriol, szociálista.

Nyugdíjügyi miniszter: Daladier szociálista.

Nemzetgazdasági miniszter: Charles Spinasse, szociálista.

Közmunkák minisztere: Albert Bedouce, szociálista.

Kereskedelemügyi miniszter: Paul Baisoid, radikális szociálista.

Földmivelésügyi miniszter: George Monnet, szociálista.

Postaügyi miniszter: Jardillior, egyesült szociálista.

Munkaügyi miniszter: Lebach, szociálista.

Közegészségügyi miniszter: Henry Chellier, szociálista.

Tudományos kutatások államtitkára Irene Joliot Curie, a szociálista párt tagja, a műszaki tudományok tanára.

Közoktatásügyi miniszteri államtitkár: Brunswick asszony, radikális szociálista.

Gyarmatvédelmi államtitkár: Susanne Lacorre, szociálista.

Tegnapig félmillióra emelkedett a sztrájkoló francia munkások száma

Párisból jelentik: A franciaországi sztrájkmozgalom tüzvésznyl gyorsasággal és nagy veszedelemmel terjed tovább. A szociálista, kommunista és a szakszervezeti vezetők egymásra hárítják a felelősséget a mozgalom továbbterjedéséért és azért, hogy a munkásságot képtelenek leszerelni. A jobboldali párisi lapok úgy írják ezekről az eseményekről, hogy már nem is annyira gazdasági megmozdulásról, mint a munkásság forradalmi akciójáról van szó.

A párisi délutáni újságok legtöbbje már nem jelent meg és az elárusítóhelyeken csoportokba verődött rikkancsok vitakoztak a sztrájkhelyzetről, amelyről a francia fővárosban azt tartják, hogy kezd általánossá válni. A párisi környéki gyárvárosok leg többségében a sztrájkoló munkások élmezőnyéről maguk a

városi előljáróságok gondoskodnak. A kommunista-párt vezetősége délután értekezletet tartott, amelynek befejeztével közleményt tettek közzé s a közleményben hangoztatják, hogy teljes közösséget vállalnak a szakszervezetekkel és magukévá teszik a munkásköveteléseket.

Vakmerő ékszerrablás egy budapesti előkelő női divatszalonban

Budapestről jelentik: Gartner Franz Róbert newyorki nagykereskedő feleségével néhány nappal ezelőtt két hétre Budapestre érkezett és a Margit-szigeten lévő Palatinusban szállt meg. A newyorki nagykereskedő európai körúton van és Budapestről Csehszlovákiába, Lengyelországba és az északi államokba akar ellátogatni. Gartner, aki még Amerikában könyv utján megtanult magyarul, feleségével együtt fennjárt Ambrus Sándorné női-divatszalonjában, ahol felesége ruháikat rendelt. Csütörtökön ismét felment az amerikai házaspár próbára és magukkal vittek egy másik amerikai házaspárt is, Schmartékat, akikkel Budapesten ismerkedtek meg. A próbafülkében Gartnerné levetkőzött és ugyanekkor az ablakpárkányra helyezte gyönyörű nagy platina-brossát. A teremben Ambrus Sándorné, a tulajdonosnő, özvegy Rosenberg Károlyné üzletvezetőnő s a vendégek közül senki sem volt.

Az amerikai uriaszony egymásután próbálta fel ruháit és mindegyiket megmutatta a társaság tagjainak, majd öltözködés közben észrevette, hogy az ablak párkányáról nyomtalanul eltűnt a brossái.

A szalontulajdonosnő megkérte a jelenlevőket,

hogy senki ne távozzon el a teremből egy percre se, majd a telefonhoz ment és bejelentette az esetet a rendőrségnek. Véletlenül éppen azok a detektívek jöttek ki, akik a Váci-uccai ékszerrablás ügyében vezették a nyomozást. Miközben megkezdtek a teremben a kutatást, Schmart angol nyelven figyelmeztette barátját és annak feleségét, hogy neki Rosenbergné nagyon gyanús, kezét állandóan a zsebében tartja és nagyon izgatottan viselkedik. A következő percben hangosan fel is kiáltott: *most dobta a papirkosárba!*

A detektívek odamentek a kosárhoz, amelyet az imént már egyszer átkutattak és ekkor sem találtak semmit. Ezután azonban egy kis darab papírba csomagolva megtalálták a brossát, amelyet 5200 pengőért a napokban vásárolt az amerikai házaspár Neubauer Emilnél, annál a Váci-uccai ékszerkereskedőnél, akinél néhány héttel ezelőtt a nagyszabású rablás történt.

Rosenbergnét őrizetbe vették és felkísérték a rendőrség központi ügyeletére.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

Bombamerénylet Haifában egy utasokkal telt autobusz ellen

Jeruzsálemből jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti: Haifában bombát dobtak egy utasokkal telt autobusz elé. A hatalmas erejű bomba hat zsidót, egy arabot és egy egyiptomit sebesített meg. Valamennyit kórházba kellett szállítani. A rendőrség két arabot letartóztatott, akik a robbanás színhelyéhez közel tartózkodtak és gyanúsán viselkedtek. Röviddel az első bombarobbanás után második bomba is robbant az egyik postahivatalban. Itt azonban csak az ablakok törtek be.

Palesztinában egyébként tovább tartanak a terrorakciók. Bethlehembben ötszáz főnyi tömeg tüntetni akart, a rendőrség azonban gummitokkal verte szét őket. Két rendőr és tizenkét tüntető megsebesült. Jaffában az öszszetűzéseik során két zsidó sebesült meg. Jakob Weisz, a palesztinai spanyol zsidók nyolcvan éves főrabiját kiáltvánnyal fordult az arab lakossághoz és biztosította őket, hogy a zsidók békességben akarnak az arabokkal élni és nincs szándékukban a mohamedán szent helyek kiszajátítása. Az arab mozgolódás súlypontja a városokból most inkább a vidékre terelődött át.

Az arabok merényletet kíséreltek meg egy katonai vonat ellen, amelyen két angol zászlóalj utazott Egyiptomból Jeruzsálembé. Az elővigyázatossági rendszabályok folytán a merénylet nem sikerült. A katonai vonat előtt ugyanis egy biztosító mozdony haladt, amely kisiklott. Megállapították, hogy a merénylők kiszedték a sínek csavarjait és így meglazították a vágányokat. A hibát rövidesen kijavították és a csapatok folytathatták utjukat. A gyalogsággal együtt kétszáz főnyi angol lovasosztag is érkezett Palesztinába, amely a határvidéken teljesít majd szolgálatot.

Kairói jelentés szerint az arab-egyiptomi bizottság kiáltványt adott ki, amelyben felszólítja a lakosságot, hogy június 17-én Egyiptom területén tartsanak „Palesztina-napot” arab testvéreik érdekében. Ezen a napon gyűlést rendeznek a Palesztinában elesett arabok hátramaradottjai érdekében.

Elrabolták és meggyilkolták egy jugoszláv képviselő fiát

Belgrádból jelentik: A jugoszláv rendőrség lázas nyomozást indított Gligorjević nevű gonosztevő után, aki elrabolta Radujević képviselő 12 éves kislátját és visszaadása ellenében 70.000 dinárt és 100.000 arany dukátot kért. Amikor a megjelölt helyen letették ezt az összeget, az elrabolt fiúcska holttestét a közelben egy fára felakasztva megtalálták.

Három turista megfagyott az ausztriai hegyek között

Bécsből jelentik: Mint Admoutból jelentik, 8 hegymászó, aki a pünkösdi ünnepekre a közeli hegyekbe kirándult, erős hóviharba került. Két éjszakát kénytelenek voltak a szabadban tölteni, mert a páncélokká fagyott sziklák nem tudtak tovább jutni. Végül a vihar teljesen behavazta őket és mire ma reggel a mentő-őrszolgálat megtalálta a társaságot, három a hidegtől és a kimerüléstől már megfagyott közülük.

Mascagni, a világhírű zeneszerző fia az abesszin harctér hősi halottjai között

Rómából jelentik: Mascagni Edoardo főhadnagy, Mascagni világhírű zeneszerző fia, a legutóbbi jelentések alapján az elesettek listáján szerepel. Az olasz mestert a súlyos csapás alkalmából az olasz királyi pár és az olasz társadalmi és művészvilág legkiválóbbjai keresték fel részvétkivánságaikkal.